

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwartale miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminalnych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień opóźnienia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek Florentyny
Sobota Alojzego Gonzagi
Niedziela Pauliny

Dzisiaj wschód słońca	3,39	zachód	8,24
Jutro	3,39	zachód	8,24
Pojutro	3,39	zachód	8,24

Nr. 71

Wąbrzeźno, sobota 21 czerwca 1930 r.

Rok X

Odezwa J. Eminencji Ks. Kardynała-Prymasa

w sprawie I-go Krajowego Kongresu Eucharystycznego.

Już za dni kilka snuć się będą po ziemiach naszych barwne procesje Bożego Ciała. Pragnę, by tym razem były rzewniejsze niż zwykle i więcej skupione, stanowiąc uświęcone przedjutrze pierwszego Krajowego Kongresu Eucharystycznego, któremu wymodlić mamy powodzenie i moc skuteczną.

Bo nie tylko narodowym wyznaniem wiary ma być ten Kongres, nie tylko kadzidlany obłokiem naszych hołdów modlitewnych około monstrancji i hymnem chwały, wyśpiewanym Chrystusowi Eucharystycznemu przez kraj cały, ale przedewszystkiem pogłębieniem naszego życia religijnego i doprowadzeniem jednostek, organizacji katolickich i narodu do źródła życia nadprzyrodzonego, do pełni chrześcijaństwa i boskich tajemnic apostołstwa. Kongres ma nas skupić około Eucharystji jako wa-

runku, zapowiedzi i początku tej czynnej i zbawczej rzeczywistości, do której wreszcie przejść musimy od obchodów, hasel i programów.

Ogrom trudu i poświęcenia wniósł w organizację Kongresu Komitet wykonawczy. Przygotował obchód wielki, godny naszej wiary. Temu odpowie niewątpliwie oddźwięk całego kraju.

Niechże zewsząd z kraju i z zagranicy popłyną do Poznania pielgrzymki liczne, wiarą owiane. Eucharystyczni pątnicy niech wypełnią kościoły poznańskie, walne i sekcyjne zebrania. Niech Chrystusa w Hostji wielbią w dziennych i nocnych adoracjach, niech Go codziennie w komunji świętej pożywają i niech Go z Legatem papieskim i z przedstawicielem majestatu Rzeczypospolitej, z Rządem, Episkopatem i duchowieństwem tryumfalnie prowadzą starodawnymi ulicami Poznania,

a w myśli i duchu niech Go poniosą przez każdą wieś polską, przez nasze miasta i przedmieścia, przez chaty i domy, przez szkoły i urzędy, przez warsztaty i fabryki. Z obchodami poznańskimi niech się złączy cała Polska, jak długa i szeroka, przejmując się tajemnicą Boga utajonego. Bo prawdziwe odrodzenie nasze dopiero wtedy się dokona, gdy Eucharystja przeniknie religijność duszy polskiej, stając się jej modlitwą i rozmyśleniem, życiem i pokarmem, a naszych organizacji i akcji katolickiej siłą i żywotnością.

Krajowy Kongres Eucharystyczny, największe nasze święto religijne od zmartwychwstania Ojczyzny, niech Chrystusa z zamkniętych kościołów i z zapomnienia w tabernakulum wniesie w duszę Narodu, spragnioną Boga, świętości i mocy.

August Kardynał Hlond.

HISTORYCZNY DZIEŃ 29 B. M.

Ojciec św. przemówi do całego świata katolickiego

Radjo poznańskie transmitować będzie całe przemówienie.

W dniu 29 czerwca rb. następuje otwarcie wielkiej watykańskiej radiostacji nadawczej. Z okazji uroczystego otwarcia stacji nastąpi przełomowy historyczny moment w dziejach Kościoła katolickiego, gdyż w dniu tym przed mikrofonem stanie Ojciec święty, by przemówić do całego świata katolickiego.

Przemówienie to pójdzie dosłownie na wszystkie stacje świata, a w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej pracuje już od miesiąca cały

sztab inżynierów, by transmisji zapewnić czysty i niezakłócony przez wyładowania atmosferyczne odbiór. Również cała radiofonja polska przygotowuje się na ten dzień skrupulatnie.

Stacja poznańska transmitować będzie całe przemówienie.

Obywatele polscy, wierni synowie Kościoła katolickiego, mają sposobność przeżyć jedną z najpiękniejszych chwil swego życia i usłyszeć głos Ojca świętego.

się udać do Normandji, skąd drogą morską dostał się do Moskwy, gdzie obecnie zamieszkuje pod obcym nazwiskiem. Korespondent dodaje, że gen. Kutiepow zajmuje obecnie poważne stanowisko w armji czerwonej.

Podpalacz z miłości.

9 gospodarstw pastwą płomieni.

WILNO, 20. 6. We wsi ogrodniki, gminy lidzkiej, wybuchł groźny pożar, który strawił doszczętnie 9 gospodarstw wraz z całym inwentarzem żywym i martwym.

Akcja ratunkowa była utrudniona, ponieważ prawie wszyscy mieszkańcy znajdowali się na targu w Lidzie. Przyczyną pożaru była zemsta Stanisława Raka, mieszkańca wspomnianej wsi, na Mariji Zawałównę za odmówienie mu swej ręki. Rak, po zranieniu Zawałówny, podpalił jej zagrodę. Następnie, przejęty dokonaniem wbrodni, Rak usiłował popełnić samobójstwo, jednak sąsiedzi przeszkadzili mu w urzeczywistnieniu tego zamiaru.

Całkowicie spłonęło wiele gospodarstw, reszta zaś ocalała straż pożarna i oddział żołnierzy 5 p. lotniczego.

Rannych Zawałównę i Raka przewieziono do szpitala powiatowego w Lidzie.

Widoki na urodzaj maleją wobec upałów i posuchy.

Długotrwała posucha w związku z upałami poczyna już oddziaływać szkodliwie na stan zbóż. Z wielu miejscowości sygnalizują, że zboże poczyna żółknąć, przyczem kłos pozostaje niewykształcony. To ostatnie dotyczy zresztą żyta, na którym odbiły się jak najfatalniej dość ostre przymrozki, jakie miały miejsce gdzieś w okresie jego kwitnienia. Naogół więc rolnicy przewidują, że kłos w tym roku będzie sypać o wiele gorzej, niż w roku ubiegłym, a wydajność mąki z ziarna będzie również mniejsza wobec niedokształcenia kłosów. Jest jednak bardzo możliwe, że nie wpłynie to na ogólną cyfrę plonów, gdyż w roku bieżącym żyto powszochdziło bardzo gęsto. Żadnych już obaw natomiast nie budzą narazie pszenice, które przedstawiają się bardzo dodatnio, tem więcej, że obecny ich okres kwitnienia wypadł podczas upałów i suszy. Owies i jęczmień roją gorzej widoki z powodu niezwykle silnego zachwaszczenia.

Posiedzenie Sejmu zwołane na poniedziałek

Posiedzenie Sejmu zostało zwołane na dzień 23 czerwca rb. na godzinę 12-tą.

Porządek dzienny obejmuje:

- 1) Pierwsze czytanie szeregu projektów ustaw, m. in. o dodatkowych kredytach.
- 2) Trzecie czytanie projektu ustawy o uchyleniu przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem, narodowością, rasą lub religią obywateli Rzeczypospolitej.
- 3) Dalszy ciąg dyskusji w sprawie zmiany przepisów ustawy o państwowym podatku przemysłowym.
- 4) Sprawozdanie Komisji Skarbowej o samodzielnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich.
- 5) Sprawozdanie Komisji Skarbowej w sprawie zmiany ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli.
- 6) Sprawozdanie Komisji Budżetowej o projekcie ustawy o dodatkowym kredycie na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r.
- 7) Sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowych projektach ustaw o kredytach dodatkowych na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r.
- 8) Sprawozdanie Komisji Budżetowej o zmianach w budżecie na rok 1929/30.

9) Sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowym projekcie ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1927/28, Sprawozdawca poseł dr. Lieberman.

10) Sprawozdanie Komisji Budżetowej o rządowym projekcie ustawy w sprawie zmiany i uzupełnienia ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

11) Sprawozdanie Komisji Reform Rolnych o projekcie rządowym w sprawie przedłużenia terminu przedawnienia rent i rat rentowych na obszarze województw Poznańskiego i Pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

12) Rezolucje, zgłoszone do preliminarza budżetowego na rok 1930/31.

W związku z wyznaczeniem terminu posiedzenia Sejmu opozycja przygotowuje się do ataku na Rząd. Przywódcy opozycji nie kryją się z tem, że nie pomina żadnej sposobności, mogącej doprowadzić do krytyki posunięć rządowych na terenie parlamentu.

Narazie jednak niewiadomo, czy poniedziałkowe posiedzenie będzie taką okazją, bowiem w kołach politycznych liczą się mocno z możliwością dalszego odroczenia sesji.

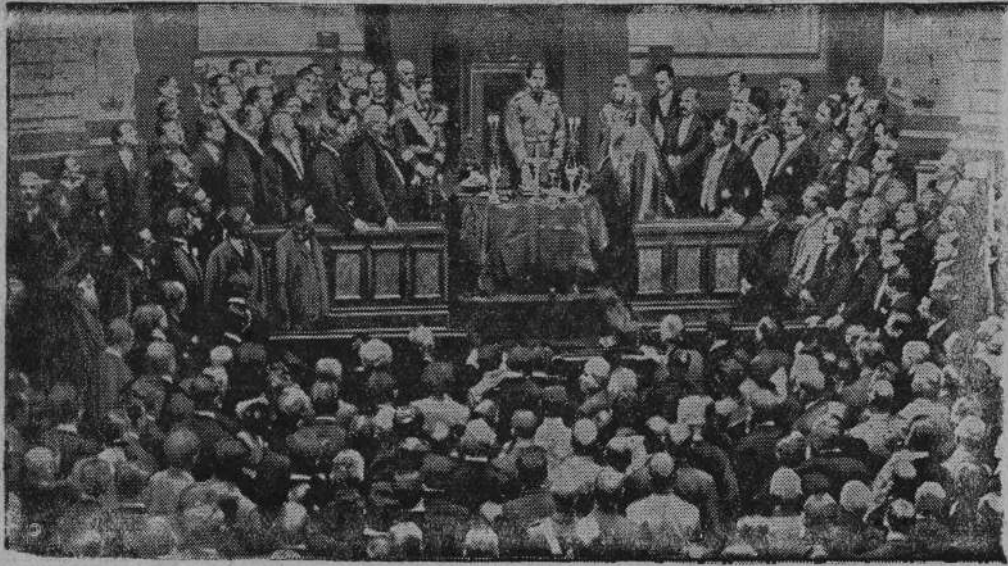
Rozstrzygnięcie w tej sprawie najprawdopodobniej nie zapadnie jednak przed niedzielą.

Gen. Kutiepow żyje w Moskwie?

PARYŻ, 20. 6. Paryskie korespondencyjne biuro prasowe ogłasza otrzymaną od swego berlińskiego korespondenta wiadomość o tem, że gen. Kutiepow nie został wcale porwany przez bolszewików,

lecz że miał on w dniu 20 stycznia rb. wyjechać do Berlina, gdzie pojednał się z Sowietami. Po powrocie do domu do Paryża odegrał komedję porwania, w rzeczywistości jednak dobrowolnie miał

Zaprzysiężenie Króla.

Król Karol II.

Uroczyste zaprzysiężenie króla Karola w sali rumuńskiego zebrania narodowego. Nowy król przybrał imię Karola II-go.

Ojciec św. a niedowiarek

Nie zaszkodzi błogosławieństwo starca.

Gdy Ojciec św. wyszedł niedawno w otoczeniu kardynałów i świty na podwórzec, w którym zebrała się rzesza pielgrzymów dla złożenia Głowie Kościoła hołdu w roku jubileuszowym, oczom jego przedstawił się widok morza ludzi pokornie klęczących.

Papież przechodził śród tej rzeszy, błogosławiąc ją, gdy nagle, na samym środku podwórza, skreślił w bok i ruszył wprost przez tłum klęczący.

Kardynałów i świtę zdziwił niemało ten nagły zwrot Papieża pod kątem prostym, choć jednak nie rozumieli jego przyczyny, ruszyli także poprzez klęczące tłumy, usuwające się z trudnością, idącym z drogi.

Żadna z osób, towarzyszących Ojcu św., nie zauważyła tego, co on spostrzegł, mianowicie, stojącego poza klęczącą rzeszą młodzieńca, którego postawa i twarz drwiąco uśmiechnięta wykazywała dobitnie, że pragnie zmanifestować swą wolno-

myślność i lekceważenie hołdu, składanego Ojcu św.

Nawet wówczas, gdy Papież skreślił niespodzianie wprost ku niemu, młodzieniec nie zmeinił swej pozycji wyzywającej, a choć poczerwieniał, ujrawszy, że tłum zaczyna zwracać na niego uwagę, stał w dalszym ciągu z uśmiechem drwiącym na ustach.

Wreszcie nadeszła chwila, że Ojciec św. stanął przed młodzieńcem, który, co łatwo można było spostrzec, zbiera wszystkie siły, aby wytrwać w swej pozycji drwiącej.

A Ojciec św. podniósł rękę i przeżegnał młodzieńca, śród głębokiej zaś ciszy, która zaległa podwórzec, rozległy się słowa spokojne:

— Nie zaszkodzi ci, młodzieńcze, błogosławieństwo starca.

I oto tłum, wpatrzony w tę scenę podniosła ujrzał, że młodzieniec zgina powoli kolana i wreszcie klęka przed Ojcem św.

nie. Oto jeszcze tak niedawno byliśmy świadkami niecej kampanji, uprawianej przez endecję i przez sprzymierzone z nią partje sejmowe przeciw ministrowi oświaty p. Czerwińskiemu, którego ośmielano się pomawiać o rzekome tendencje, przeciwnie religijnemu wychowaniu młodzieży. Już wówczas cała zdrowa opinja społeczeństwa orjentowała się, iż argument ten, wysuwany przez endecję rzekomo w „obronie katolicyzmu”, nie jest niczem innym, jak tylko kruczkim politycznym i próbą nadużywania uczuć religijnych ludności dla celów „rozgrywki” politycznej ze znieprawionym rządem. Niegodziwość endeckiej perfidji nabiera obecnie, z chwilą nominacji księdza Żongółłowicza wiceministrem oświaty, a więc najbliższym współpracownikiem p. Czerwińskiego, tem wyraźniejszego oświetlenia. Opinia publiczna w Polsce z chwilą powołania ks. Żongółłowicza będzie się mogła przekonać całkowicie, że owe „argumenty” endeckie były tylko pospolitem kłamstwem, pozbawionem wszelkich podstaw. Polityka rządu bowiem w dziedzinie oświatowej i religijnej nie zmieni się w niczem. Będzie ta sama, jaką reprezentował min. Czerwiński. Atakowanie go więc byłoby jednocześnie atakowaniem przedstawiciela katolicyzmu, który wraz z nim resort ten będzie prowadził.

Kurs spółdzielczości dla instruktorów społeczno gospodarczych.

Jesienią r. b. odbędzie się w Warszawie kurs spółdzielczy dla instruktorów społeczno-gospodarczych — inicjowany przez W-ł Spółdzielczości C. T. O. i K. R.

Na kurs ten, który trwać będzie 6 dni przyjmowani będą tak instruktorzy spółdzielczy, pracujący w zawodowych organizacjach rolniczych, jak również instruktorzy ogólnorołni, biorący czynny udział w akcji społeczno-gospodarczej. (Arol.)

Zerwanie niemiecko-rumuńskich rokowań zbożowych.

Rokowania niemiecko-rumuńskie w Bukareszcie, dotyczące zawarcia porozumienia zbożowego spełzły na niczem. Wobec niefortunnego obrotu przedstawiciele Niemiec pp. Kampfmeyer i Hirsch wrócili do Berlina. Ze względu na niedojście do skutku rzeczzonego porozumienia, sprawa zawarcia traktatu handlowego między Rzeszą Niemiecką a Rumunją zostaje odłożona na nieokreślony przedział czasu. (Arol.)

Okazja dla wszystkich mających warsztaty, handel itp.

Nakładem Towarzystwa Ludowego w Wąbrzeźnie wyjdzie na obchód 25-letniej rocznicy tegoż, piękny

„PAMIĘTNIK JUBILEUSZOWY”,

który otrzyma każdy uczestnik zjazdu Towarzystw Ludowych z Pomorza.

Zjazd ten odbędzie się równocześnie z obchodem 25-letniego istnienia Towarzystwa Ludowego w Wąbrzeźnie, w dniu 13 lipca b. r.

„Pamiętnik jubileuszowy” będzie więc dobrym środkiem reklamowym dla wszelkich ogłoszeń, jak kupieckich, rzemieślniczych, handlowych itd.

Ogłoszenia przyjmuje redakcja „Pamiętnika jubileuszowego”, Wąbrzeźno, tel. 80 (redakcja „Głosu Wąbrzeskiego”

TYLKO DO 25 CZERWCA R. B.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI

* Sąd sowiecki w Kronsztadzie rozpatrzył sprawę 13 marynarzy, oskarżonych o szpiegostwo na rzecz Finlandji. Sąd skazał 8 z pośród oskarżonych na karę śmierci.

* Na posiedzeniu Sejmu Śląskiego zapadła uchwała, niedopuszczająca języka niemieckiego do obrad.

* Wszyscy robotnicy Polacy, pracujący w warsztatach lub przedsiębiorstwach państwowych w Kownie, zostali zwolnieni. W stosunku do rozmawiających po polsku stosowane będą specjalne kary włącznie do pozbawienia ich pracy.

* Krąży pogłoska, iż sejm będzie znowu odroczone do sierpnia, a następnie rozwiązany. Wobec tego wybory odbyłyby się w listopadzie.

* Z Kosowa donoszą, że zmarł tam w 79-tym roku życia dr. Władysław Duleba, b. minister dla Galicji, b. poseł do austriackiej rady państwa i na sejm krajowy, b. członek austriackiej izby panów i b. radny m. Lwowa.

* Z Nowego Jorku donoszą, iż straty, poniesione na spadku kursów w czasie onegdajszego „czarnego dnia” na giełdzie nowojorskiej, wynoszą 4 miljardy dolarów.

* Dyrektorem departamentu sztuk pięknych został mianowany w mieście Władysław Skoczylasa profesor Tadeusz Pruszkowski.

* Robotnicy sezonowi, zorganizowani w specjalnym związku zawodowym, postanowili zreorganizować protestacyjny jednogodzinny strajk przeciwko redukcji dni pracy na robotach.

* Związek domaga się w wydanej ostatnio odezwie zatrudnienia wszystkich robotników sezonowych w ciągu pełnego tygodnia.

* Na kopalni „Hrabia Franciszek” koło Rudy pod Katowicami, wskutek zerwania się tamy woda zatopiła sześciu górników, których zwłoki wydobyto po kilku godzinach.

Wypadek wydarzył się podczas murowania przekopów w kopalni. Przybyły na miejsce władze górnicze, które zabezpieczyły kopalnię przed dalszymi skutkami wypadku.

* Koronacja Karola II odbędzie się w październiku w obecności wszystkich królów i prezydentów.

* W okolicach Kerczu (Krym) podjęte zostały prace nad wydobywaniem z dna morskiego pancernika „Rostisław”, który zatopiony został w okresie ustępowania „białych” z Rosji południowej.

* Niebawem ma nastąpić ogłoszenie nowych przepisów o kinach. Przepisy te będą uwzględniały punkt widzenia bezpieczeństwa publicznego. Wobec tego stare kina, które pozostawiają wiele do życzenia pod względem bezpieczeństwa i wygody, będą musiały się przebudować. Kinom tym dany będzie kilkuletni termin na przeprowadzenie przebudowy.

* Na odcinku granicznym Sarny przekroczyło granicę polską dwunastu uzbrojonych dezertersów sowieckich. Polskie władze rozbroiły ich i internowały.

MIASTO NAKŁO W TARAPACH.

BYDGOSZCZ, 20. 6. Dnia 16 bm. przed polsko-niemieckim trybunałem mieszanym w Paryżu zakończył się trwający już 12 lat proces miasta Nakła z berlińską firmą elektryczną AEG o elektrownię w Nakle.

Miasto Nakło w chwili odzyskania niepodległości Polski przejęło na własność miejsową elektrownię, należąca za czasów zaborczych do niemieckiej firmy AEG, która wszczęła proces przeciwko władzom miejskim Nakła o zwrot elektrowni. Proces toczył się przez 12 lat.

Obecnie niemiecko-polski trybunał mieszan w Paryżu wydał wyrok, mocą którego Nakło musi zwrócić elektrownię firmie AEG. Na skutek tego wyroku Nakło poniesie około 2 milionów złotych straty. Zaznaczyć należy, że wyrok trybunału mieszanego w Paryżu jest nieodwołalny.

Oszczędność i mądrość

wymaga noszenia
OBCASÓW GUMOWYCH
BERSON.

Obcasy gumowe BERSON są o 25% tańsze od obcasów skórzanych, a prawie trzy razy wytrzymalsze. Dają one elastyczny i przyjemny chód, chronią ciało i nerwy od wstrząsu i utrzymują drogie obuwie w dobrym stanie.

Niechaj każdy zrobi próbę!
 a przekona się o zaletach obcasów gumowych BERSON lepiej, aniżeli przez same słowa.

Oszczędność, którą z błęgiem czasu osiągniecie, przyda się dobrze w gospodarstwie domowym.

BERSON
 dla każdego praktycznego człowieka

BERSON POLSKA FABRYKA WYROBÓW GUMOWYCH.

Wiadomości z Pomorza i z całej Polski

— **Brodnica.** (Trzy lata więzienia za kazirodztwo). Przed tutejszą Izbą Karną odpowiadał wobec wzmocnionego zespołu przy drzwiach zamkniętych dawniejszy woźny szkolny Zelmański z Działdowa za kazirodztwo. Wobec odmowy zeznania głównego świadka, który w myśl prawa została od zeznań zwolniona, Sąd zawyrokował li tylko na podstawie zeznań policji, przeprowadzającej dochodzenia i częściowego przyznania się oskarżonego do winy i skazał go w myśl § 173 kk. na 3 lata ciężkiego więzienia, uwzględniając półroczny areszt śledczy.

— **Pokrzykwowo.** (Pożar). W dniu 15 bm. około godziny 7 wieczorem wybuchł skutkiem zapalenia się sadzy w kominie pożar na posiadłości gospodarza Łączkowskiego. Pastwą płomieni padł dom mieszkalny oraz dach i belkowanie stajni. Ł. był ubezpieczony, to też szkodę poniesie Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń.

— **Gniew.** (Ostrożnie z wapnem). Kilku chłopów zabawiało się w ten sposób, że dolewali do butelki z niegaszonym wapnem wody. W pewnej chwili nastąpił wybuch, przyczem 10-letni Witold Malak odniósł poważne poranienie rąk i twarzy.

— **Gardeja.** (Szpieg w potrzasku). W miejscowości Gardreja na granicy Prus Wschodnich aresztowany został przez polskie władze bezpieczeństwa niejaki Kubacki Franciszek, z zawodu elektryk, pod zarzutem uprawiania szpiegowstwa na rzecz Niemiec. Wymieniony przekroczył nielegalnie granicę polsko-niemiecką, utrzymując stały kontakt (łączność) z urzędnikami granicznej policji kryminalnej niemieckiej, od których otrzymywał instrukcje szpiegowskie. Kubacki zbierał informacje nie tylko dotyczące wojska, ale również odnośnie do poszczególnych osób, zamieszkałych na terenie Pomorza oraz ogólnego życia politycznego i gospodarczego, dostarczając ich na odcinku granicznym Gardreja sekretarzowi granicznej policji kryminalnej Baumeisterowi oraz asystentowi tejże policji Kopenatschowi i Sederowi.

— **Grudziądz.** (Banda włamywaczy pod kłuczem). Wydział śledczy policji w Grudziądzu aresztował szajkę włamywaczy, która od miesiąca grasowała w mieście i okolicy. Ostatnio banda ta, doskonale zorganizowana, dokonała kilku rabunków w Buśni, powiatu świeckiego, w oberży Lamkowskiego, w składzie Gracza w Grudziądzu, oraz w Osłowie w powiecie świeckim w mieszkaniu Augustyny Dobek.

— **Lisewo, pow. chełmiński.** (Pożar). W nocy z dnia 11 na 12 bm. około godz. 12 i pół wybuchł

u p. Ptacha na wybudowaniu olbrzymi pożar. Ogień powstał w stajni i przerzucił się z niebywałą szybkością na stodołę, chlewy itd., tak że w kilku minutach wszystkie zabudowania gospodarze stanęły w płomieniach. 14-letni chłopiec Fr. Chudziński z Chełmży, zatrudniony z 6 innymi chłopcami przy burakach zginął w płomieniach. Nie zdążył, jak inni, wyostać się z palącej się stodoły, gdzie wszyscy spali, wpadł w ostatniej chwili pomiędzy maszyny tam stojące i zginął straszną śmiercią bez możliwości ratunku ze strony pozostałych, pomiędzy którymi znajdował się trochę starszy brat nieszczęśliwej ofiary. Później wydobyto już tylko zwęglone szczątki nieszczęsnego. Pan Ptach odniósł cięższe oparzenie rąk i twarzy. Pastwą pożaru padło 17 krów, 1 jałówka, 4 maciory wraz z 40 prosiętami, knur i około 20 świń i wszystkie drób 2 wozy wyjazdowe, robocze i wszelkie maszyny rolnicze. Szkodę oblicza się na 100 tys. złotych. Nad zgłiszczami unosi się tylko bocian, szukając dwóch młodych, które także spłonęły. Przyczyna pożaru narazie nie stwierdzona. Zachodzi jednak podejrzenie, że pożar spowodowało rzucenie niedopałka papierosa przez jednego z zatrudnionych parobków, którego policja niezwłocznie aresztowała.

— **Łebno.** („Koni ludożerca“). Syn oberżysty p. Knapieńskiego pracował kołami na polu przy obróbce kartofli. Koni pochwyił go za rękę, powalił na ziemię, przydusił kolanami i zaczął gryźć rękę. Na krzyk napadniętego przybiegli w sąsiedztwie pracujący rolnik, któremu z wielkim trudem udało się nieszczęśliwca wyrwać rozjuszonemu zwierzęciu. Do nieprzytomnego przywołano lekarza, który po opatrzeniu rany zabrał go do szpitala, gdzie z powodu groźnej rany musiano przeprowadzić operację ręki.

— **Baranowicze.** (Szwagier zabił szwagra). Onegdaj pod wsią Dubrowna pow. baranowickiego, zamordowano żołnierza 26 pułku ułanów, Stefana Wojcieszka, pochodzącego z pow. kozienickiego. Wojcieszek zamordowany został własną szablą.

O dokonanie morderstwa podejrzewany jest szwagier zamordowanego Ignacy Szczypior, który przybył do Wojcieszka w sprawie podziału majątku.

— **Kalisz.** (Czworaczki). Żona bezrobotnego Wiktora Gorzelancyka, zamieszkałego w Kaliszu, powiła czworaczki, dwu synów i dwie córki. Cała czwórka czuje się doskonale.

—o—

trwa egoizm, znikło poczucie obowiązku regulowania składek, patrzy się w puste bezowocne stępy i wyczekuje czyjejs łaski, która, jak wiecie, na pstrzem koniu jedzie. Wogóle można śmiało i otwarcie stwierdzić, że P. Z. O. R. jest w suchotach zdany na łaskę P. T. R., które umiało ująć niektórych przywódców-osadników — drobnych rolników, uwiązać Związek za obydwie nogi i dosyć ciano założyć pętlę na szyje tym, kto staje się dla nich niewygodnym mimo, że polityka taka w przyszłości odbije się ciężko na tych, którzy dalej swego nosa nie widzą.

Poświęcanie moje i wielu innych, własnych kapitałów na organizację dalej trwać nie mogą, gdyż bywa, że w studni woda się wyczerpuje, tembardziej pieniądz, który jest tak trudny do zdobycia, wyczerpać się musi, i jeden za wszystkich pieniędzy wydawać nie jest w stanie. Brak ten pokarmu do życia i rozwoju Związku utracą wszelką możliwość do dalszej pracy, stanęliśmy przed wielkim znakiem zapytania: Tak? czy Nie? Rozmyślcie się dobrze Bracia Osadnicy, drobni rolnicy, czy przyszedł czas, abyście własne sprawy ujeli w własne ręce, aby za biurkiem naszej organizacji siedzieli ludzie wam znani, wypróbowani i oddani duszą i ciałem waszej sprawie, ogólno-osadniczej, drobnorolniczej, czy też tak, jak to się rozpoczęło od niespełna trzech lat, że nawet Waszych spraw żywotnych kierują ci, którzy nigdy Wam przychylnymi nie byli... Rozsądku i rozważli chłopie polski, bo tak cię zwą oddawna mimo, że jesteś szlachcicem, bo masz duszę szlachetną i ręce złote, choć czasami w nawozie ubroczone, bo któż może być szlachetniejszy jak ten, co chleb na roli mnoży, jest siewcem ziarna dobrego i tępicielem chwastów?!

Zatem ocknij się, Bracie, z letargu (tej śpiączki niewolniczej), i tak, jak pracujesz na roli, poświęć dziennie godzinę dla pracy wspólnej, społecznej, a wówczas nie będą tobie dyktować własnych przepisów, bo ty je sam przelejesz tam, gdzie potrzeba, tego wymagać będzie.

Stoisz przed głęboko uknutą zaborczością i opętaniem w matnię przez ludzi nieświadomych lub nawet złej woli, dlatego nie wolno ci lekceważyć własnych spraw, bo tem ścielesz łożę grobowe nie tylko sobie, swemu przyszłemu pokoleniu, ale także własnej Ojczyźnie. Zatem ostatni raz dzwonię na alarm rozsądku, rozważli i obowiązku: Tak? czy Nie? Powiedzmy, że dalej Związek w suchotach wegetować nie może, albo zapomnijmy zupełnie, że tam gdzieś, ktoś ma pracować, wyteżać własne siły, trwonić własne fundusze i tracić zdrowie bezpotrzebnie, bo my to lekceważymy, nie chcemy i nie popieramy.

Nie sądzę, że jesteście niewidomi, nie widzicie tego, że poluje się na was ze wszech stron, aby być rozdartymi na części i nie posiadać własnej organizacji zawodowej, która przynosi korzyści wam i Ojczyźnie; organizacja ta, skoro nie zabraknie w niej żadnego z was, położy kres nieszczęrej roboty, malowanej ładną farbą na słabej bibule.

Te kilka szczerych słów niechaj Wam wbiją się w pamięć, aby w przyszłości mieć żal sami do siebie, a nie do tych, co Wam życzliwymi byli. Na 23 czerwca rb. o godzinie 12-tej w południe, poniedziałek, zwołuje się walne zebranie P. Z. O. R. do Grudziądza, ul. Moniuszki 8, Dom Towarzystw, gdzie nie powinno zabraknąć żadnego z delegatów tych osadników — drobnych rolników, którzy będą mieli śmiałość otwarcie stanąć prawdzie w oczy i powiedzieć: tak? czy nie?

(—) **Wł. Dzieciołowski**, jeden z pierwszych organizatorów P. Z. O. R., Prezes Honorowy, prezes czynny i sekretarz wojewódzki.

Już

przyjmują przedpłatę listowi, urzędy i agencje pocztowe „Głosu Wąbrzeskiego“ na III kwartał, a więc:

lipiec, sierpień i wrzesień

Można zapisać na jeden miesiąc tylko, to jest na

L I P I E C.

jednakże najlepiej jest odrazu zapisać sobie na cały 3-ci kwartał.

Państw. Gimnazjum Humanistyczne w Wąbrzeźnie

Egzaminy wstępne

na rok szkolny 1930/31 odbędą się do klasy I w dniach od środy 25 czerwca do soboty dnia 28-go czerwca rb., do wszystkich innych klas w dniach 25 i 26 czerwca rb. od godziny 8 rano począwszy.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja zakładu do dnia 21. 6. 30 r. codziennie od godz. 12—13.

Przy zgłoszeniu należy złożyć: 1) metrykę urodzenia, 2) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 3) świadectwo odjeścia ze szkoły, do której uczeń poprzednio uczęszczał, w razie ukończenia 11-go roku życia świadectwo urzędu parafjalnego

Demonstracje antypolskie w Berlinie

Napad na konsulát Rzplitej.

BERLIN, 20. 6. Tel. wł. Wczoraj wieczorem kilku nieznanych sprawców wybiło kamieniami 12 szyb w gmachu konsulatu generalnego Rzplitej Polskiej w Berlinie. Według raportu prezydenta policji, wystawione dla ochrony gmachu poselstwa i konsulatu generalnego posterunki policji nie zdołały wkroczyć, gdyż zostały odciągnięte od miejsca

zajścia symulowanym wypadkiem motocyklowym. Dnia 19 bm. przed południem szef protokołu dyplomatycznego wyraził poselstwu polskiemu ubolewanie urzędu spraw zagr. Rzeszy z powodu tego zajścia i obiecał, że dochodzenia policyjne w tej sprawie zostaną jak najpomyślniej przeprowadzone.

Uwaga rolnicy i osadnicy.

Wielokrotne piśmienne odezwy moje i innych osób przychylnych drobnemu rolnikowi-osadnikowi,

wi, osobiste nawoływania, przestrogi i upomnienia na zebraniach i w potocznej rozmowie do obowiązku względem własnej organizacji zawodowej P. Z. O. R. pozostały od dłuższego czasu bez rezultatu,

z przyjęcia do Komunii św. Jeżeli uczeń pobierał naukę prywatnie, powinien przedstawić poświadczenie dotychczasowej nauki, oraz w razie przekroczenia 14-go roku życia świadectwo moralności, wydane przez swój urząd parafjalny lub gminny.

Do klasy I-iej przyjmuje się młodzież w wieku od 9 i pół do 12 lat, do klas następnych odpowiednio starszą.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu wolno go powtórzyć dopiero po roku i to do tej samej klasy. Nadużycia w tym względzie mogą pociągnąć za sobą daleko idące następstwa.

Egzamin wstępny do klasy I-iej jest bezpłatny, bezpłatnym jest również egzamin do kl. IV, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy szóstej wzgl. siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej.

Taksa za egzamin wstępny do klasy II—VII wynosi 10 zł., do klasy VIII 20 zł. Taksa egzaminacyjna płatna przed rozpoczęciem egzaminów.

KOMUNIKAT TOWARZYSTWA LUDOWEGO.

Uroczysty obchód 25-lecia istnienia Towarzystwa Ludowego odbędzie się po porozumieniu się z Patronem Towarzystwa Ludowych ks. Kupczyńskim, w dniu 13 lipca r. b.

Wszystkie Towarzystwa, Organizacje i Stowarzyszenia uprasza się, by nie urządzały w tym dniu jakichkolwiek imprez, czy to zabaw, wycieczek itp.

Członkinie i członkowie Towarzystwa Ludowego, którzy pracują w towarzystwie już 20 i 25 lat, proszeni są o zgłoszenie się u prezesa.

Zarząd Towarzystwa Ludowego.

Odezwa.

Ogólny ciężki kryzys gospodarczy przyczynia się do wzrostu bezrobocia. Pomimo tego, że minęła zima, większa część robotników nie może znaleźć pracy. Z powodu tego zakrada się coraz większa nędza u bezrobotnych. Czuję się dlatego zobowiązany wniesić do Szan. Obywatelstwa gorącą prośbę o składanie ofiar na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym.

Wszyscy o tem wiemy, że głód jest lichym doradcą. Chociaż trudności gospodarcze dają się we znaki wszystkim sferom społeczeństwa, to jednakowoż nie można się uchylić od niesienia pomocy tym, którzy faktycznie zaczynają już cierpieć głód.

Otariy przyjmują administracje: „Głosu Wąbrzeskiego“, „Gazety Wąbrzeskiej“ i „Allg. Nachr. für Pomm.“.

SCHWARZ, BURMISTRZ

WIADOMOŚCI POTOCZNE.

Wąbrzeźno, dnia, 20 czerwca 1930 r.

— **Białe czapki letnie dla policjantów.** Dążąc do ulżenia policjantowi w jego ciężkiej służbie, szczególnie w okresie letnim, gdy swe trudne obowiązki zmuszony jest pełnić na upale i spiekocie, komenda główna policji państwowej jeszcze przed dwoma laty wprowadziła na okres letni mundury drelichowe dla policjantów. Dalszym etapem jest zarządzenie komendy głównej policji państwowej, które ukazało się przed kilkoma dniami o noszeniu przez policję w okresie od 15 maja do 30-go września białych czapek, mających na celu zmniejszenie działania promieni słonecznych w dni upalne. Pożyteczna ta inowacja wzorowana jest na przykładzie państw zachodnio-europejskich, w pierwszym rzędzie na przepisach policyjnych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. W najbliższych już zatem dniach ujrzymy naszych policjantów w białych nakryciach głowy.

— **Jakie ubranie należy nosić w lecie.** Ubranie letnie winno być z takiego materiału, który łatwo przepuszcza powietrze, zatem z materiału porowatego, przewiewnego. Idealny materiał na męskie letnie ubranie, jest przewiewny, wełniany, rzadko tkany, a przytem lekki, jasno zabarwiony. Ubranie letnie nie musi mieć wszędzie szczelnej podszewki. Wystarczy podszewka w rękawach (choć i to nie jest koniecznym).

— **Uregulowanie przemysłu kominiarskiego.** — Jak się dowiadujemy, w jednym z najbliższych numerów Dziennika Ustaw ma się ukazać rozporządzenie pp. ministrów przemysłu i handlu oraz spraw wewnętrznych w sprawie wykonywania przemysłu kominiarskiego. Rozporządzenie to przewiduje podział miejscowości na okręgi kominiarskie, dla celów policyjno-ogniowych, a zwłaszcza dla ułatwienia kontroli nad czyszczeniem kominów i kanałów paleniskowych. Zawiera dalej zastrzeżenia, że obszar i granice okręgów powinny być ta-

POTEŻNA MANIFESTACJA RELIGIJNA.

I zszedł Pan między ludzi...

ROZPOCZĘCIE OKTAWY BOŻEGO CIAŁA. — PIĘKNA PROCESJA W MIEŚCIE.

Wąbrzeźno, 20 czerwca.

Już w środę wieczorem rozpoczęły się solenne nieszporami w tutejszym kościele parafjalnym uroczystości ku czci

BOŻEGO CIAŁA.

Katolicka ludność naszego miasta przystroiła domy swoje zielonemi brzoškami, chorągwiemi i obrazami, by godnie przyjąć

Tego, który pod postacią Hostji św. błogosławi wiernemu ludowi polskiemu,

wstępując w dzień Bożego Ciała między ludzi... Wczorajsza procesja Bożego Ciała była bardzo wspaniała, udział wiernych w procesji był bardzo liczny — Bractwa kościelne, towarzystwa i organizacje świeckie, szkoły — wszystko ze sztandarami oddało hołd Bogu,

utajonemu w Przenajświętszym Sakramencie. Po uroczystej sumie, którą odprawił ks. profesor Brejski, wyruszyła z kościoła wielka procesja, prowadzona przez ks. profesora Żynde, w zast. chorego ks. prob. Zakrysia, który leży w lecznicy, i przeszła ulicą Przemysłową do pierwszego ołtarza p. Kamińskiego.

Tu, przy stopniach ołtarza, zaśpiewał chór żeński Towarzystwa śpiewu „Cecylja“ pod batutą p. Zydorcza, a ks. Wielewski odśpiewał Ewangelię św. Mateusza.

Po błogosławieństwie i modłach procesja ruszyła do drugiego ołtarza p. Nasta, gdzie Chór kościelny pod kier. p. Ernsta odśpiewał stosowną pieśń, a ks. prof. Brejski odczytał Ewangelię św. Marka.

Stamtąd procesja udała się do trzeciego ołtarza p. Ziętaka, gdzie Towarzystwo Śpiewu Lutnia

pod batutą p. insp. Reiskego również odśpiewała pieśń, a ks. Mówiński odczytał Ewangelię św. Łukasza.

Wreszcie przy czwartym (ostatnim) ołtarzu p. Chwiałkowskiego, chór dzieci szkoły męskiej pod batutą p. kier. Nałeczka odśpiewał pieśń, a ks. prof. Żynda odczytał Ewangelię św. Jana.

W końcu udała się procesja do kościoła, gdzie odbyło się odśpiewaniem „Te Deum laudamus“ zakończenie nabożeństwa w związku z procesją „Bożego Ciała“.

Tuż za Przenajświętszym Sakramentem postępowali członkowie Magistratu i Rady Miejskiej z pp. Burmistrzem Schwarzem i przewodniczącym Rady M. p. Grajewskim na czele.

Porządek w czasie procesji utrzymywało Tow. Gimn. „Sokół“.

Po południu odbyły się nieszpory z uroczystą procesją wokoło kościoła.

Święto Bożego Ciała, zresztą jak wszystkie inne, również obfituje w przysłowia, z których niektóre podajemy poniżej. Mówiono:

Jaki dzień jest w Boże Ciała,
Takich dni potem nie mało.
Na Boże Ciała, żyto zaściało (zakwitło).
Na Boże Ciała siej proso śmiało,
Po Bożem Ciele siej tatarkę śmieje.

Na ostatek ostrzegano:
W Boże Ciała — z boską chwałą,
Słowo nam się Chlebem stało.
Więc w oktawę puść otawę (nie koś w dniu tym),

Nie tknij zboża, ni kapusty,
Bo znajdziesz rdzeń pusty.

NA TLE NIETYPLACENIA ZAROBKÓW

wybuchł strajk robotników rolnych w Mgowie

PRZEBIEG STRAJKU SPOKOJNY.

Z Królewskiej Nowejwi donosi nam (r):

74 pracowników.

Onegdaj wybuchł strajk w pobliskim Mgowie. Na tle niewypłacenia robotnikom zaległych zarobków.

Strajk objął wszystkich ludzi folwarcznych w liczbie

Przebieg strajku jest spokojny. Z chwilą wypłacenia zaległych zarobków strajk zostanie zlikwidowany, gdyż robotnicy natychmiast powrócą do swej pracy.

RYCERZE ŚW. FLORJANA W WĄBRZEŹNIE.

Zjazd Straży Pożarnych.

PROGRAM ZJAZDU.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 22 czerwca rb. odbędzie się w Wąbrzeźnie Zjazd Straży Pożarnych z całego powiatu wąbrzeskiego.

Zjazd ten połączony jest z **jednodniowym kursem wyszkolenia** Ochotniczych Straży Pożarnych, na który przybędzie ogółem około **200 strażaków.**

Program zjazdu:
Godz. 6 rano: Otwarcie kurusu i musztra.
Godz. 7—8: Ćwiczenia przy sikawce i innych.
Godz. 8—8,30: Przerwa.
Godz. 8,30—9: Wykład o ratownictwie przy pożarach.
Godz. 9—9,30: Wykład o obowiązkach strażaka.

9,30—10,15: Inspekcja (przeprowadzi inspektor p. Kaszewski).

10,15: Wymarsz do kościoła i przerwa obiadowa.

1,15—3,15: Ćwiczenia przy sikawce i innych narzędziach.

3,15—4,30: Wykłady.

4,30—5: Przerwa i przygotowanie do konkursów.

Godz. 6-ta: Konkursy II-giej grupy straży wiejskich bez wspinania.

Do konkursów, które odbędą się częściowo w strażnicy, a częściowo w Strzelnicy Bractwa Strzeleckiego, przygrywać będzie orkiestra strażaków z Czystochlebia.

NIEOSTROŻNOŚĆ CZY PODPALENIE?

Wielki pożar pod Golubiem.

50 MÓRG LASU SPŁONEŁO W NADLEŚNICTWIE „DRWĘCA“ — STRATY OLBRZYMIĘ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

GOLUB, 19. 6. (Or.)
Wczoraj zaalarmowano tutejszą Straż Ogniową wskutek

olbrzymiego pożaru, jaki wybuchł w lasach nadleśnictwa „Drwęca“. Pożar, rozszerzając się z wielką szybkością, objął całkowicie

50 mórg lasu, przeważnie 10—15-letnich drzew,

które spłonęły doszczętnie. Przyczyny pożaru nie stwierdzono. Istnieje przypuszczenie, że

ogień został wzniecony przez

nieostrożność lub podpalenie. Dochodzenia policyjne, które prowadzi tutejszy Posterunek Policji, wyświetlą sprawę zagadkowego pożaru.

kie, aby uprawniony do robót kominiarskich mógł je wykonywać bez trudności. Dalsze postanowienia regulują zagadnienia uprawnień do wykonywania robót kominiarskich, kompetencji władz, udzielających koncesyj oraz prowadzenia wykazów osób ubiegających się o te koncesje.

— **Oficerowie rezerwy muszą czytać obwieszczenia P. K. U.** Najwyższy Sąd wojskowy zajmował się ostatnio kilkoma sprawami oficerów rezerwy o niestawienie się do raportów kontrolnych mi-

mo powołania ich w drodze publicznych obwieszczeń, to jest plakatów lub ogłoszeń w gazetach. Pociągnięci do odpowiedzialności, oficerowie tłumaczyli się tem, że powołanie ich za pośrednictwem obwieszczeń publicznych nie doszło do ich wiadomości. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że oficerowie rezerwy, nie interesujący się obwieszczeniami publicznymi P. K. U. o raportach kontrolnych, powinni za to ponieść karę.

NIGDY

nie przestanę abonować „Głos Wąbrzeski“

Czytam go już od wielu lat i każde jego wydanie sprawia mi nową radość i zadowolenie. A chociaż są gazety, mające więcej do czytania, to jednak „Głos Wąbrzeski“ wyczerpująco przynosi wszystko z naszych stron jakoteż oznajmia o ich narozmaitszych zadaniach — oraz wiadomościach nas dotyczących. —

To jest jego siła, polegająca na obfitości i wielostronności właśnie na tem polu i z tego powodu cenię go bardzo jak pismo nasze.

— **Wykupującym** weksle zwracamy na to uwagę, że płaćć należy tylko sumę, na jaką opiewa weksel. Banki inkasujące nie mają prawa pobierać jakichkolwiek prowizyj względnie kosztów, gdyż te otrzymują względnie żądać mogą od zleceniodawcy.

— **Ostatni jarmark**, jaki się odbył w środę w naszym mieście, był bardzo kiepski. Sprzedających było bardzo wielu, ale kupujących bardzo mało. Nie cieszyły się żadną frekwencją towary krótkie, czy kolonjalne. Na targowisku płacono za krowę dobrą 200—350 złotych; za konia od 150 złotych. Kupcy tutejsi również nie zrobili żadnego interesu. Powodem tego jest ogólny kryzys gospodarczy, spowodowany brakiem gotówki. (—)

— **W sprawie rzekomego zatrucia** mięsem od p. Paszotty, śledztwo wykazało, że rodzina Zakrzewskich najadła się czegoś nie świeżego i zachorowała. Nie zachodzi tu ani zatrucie mięsem ani nawet grzybami, jak podawano.

— **Wielką frekwencją** cieszył się wczorajszy koncert na Górze Zamkowej, urządzony przez Koło Związku Inwalidów Wojennych Wąbrzeźno z okazji otwarcia sezonu pływackiego. — Koncertowała orkiestra „Biały Orzeł“ z Książek. W czasie koncertu były różne gry, jak loteria, koło szczęścia, strzelanie do tarczy itd. Koncert trwał do późnego wieczora. (—)

— **Posiedzenie Zarządu Bractwa Strzeleckiego** zwołuje się na dzień 21 czerwca o godz. 20-tej w lokalu brata Kazimierza Malskiego. Zarząd

— **Dziś nadzwyczajne zebranie Teatru Ludow.** w sali hotelu pod Białym Orłem, o godzinie 8-mej wieczorem. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy. Zarząd.

— **Powiatowa Kasa Chorych w Wąbrzeźnie.** Pomocy lekarskiej w niedzielę, dnia 22-go czerwca b. r. w nagłych wypadkach na okręg Wąbrzeźno udziela p. Dr. Podlaszewski, lek. kasowy, oraz na okręg Kowalewo p. Dr. Michałowski, lek. kas.

— **Dolinierz w pułapce.** Pajsch z Włocławka przybył na jarmark do Wąbrzeźna, gdzie zamierzał okradać ludzi. Policja jednakże nie pozwoliła na „występ“ doliniarza, bo zamknęła go do paki. (—)

— **Trzewiki skradł** Samsel Edward z Dąbrówki na szkodę Szczepkowskiego z Żuranina.

— **Horyjasz Franciszek z Łopatek i Bach Józef z Myśliwca** przytrzymani zostali za kradzież róż-

KINO — SŁOŃCE

Dziś w sobotę

Pod banderą miłości

Piękny film polski

nych towarów w czasie jarmarku.

— **Czerwoną jaczkę** znaleziono na ulicy Wolności. Wiadomość w „Głosie“.

— **Za opilstwo** przytrzymano w czasie jarmarku Szczepańskiego i Mroczynskiego z Wąbrzeźna.

— **Nożem w głowę** uderzył Ziolkowski Czesław Majchrzaka z Łodzi za to, że Majchrzak nie chciał ustąpić mu swego miejsca na jarmarku. (—)

— **Kury skradli** pewnemu gospodarzowi w Brudawkach Kałamarz Stanisław i Kulas Piotr z Książek.

— **Cwiczenia nocne** P. W. z Ludowic odbędą się w sobotę. Oddziały wyruszą w kierunku na Wąbrzeźno.

— **Walne zebranie K. S. „Pomorzanki“.** W ubiegły czwartek, dnia 12. bm. odbyło się Walne zebranie Klubu Sportowego „Pomorzanki“ w lokalu p. St. Klimka w Rynku. Sprawozdania składali: pp. Szelięga, prezes; Beyger, sekretarz; Biały, kapitan klubu; sprawozdanie skarbnika zdał p. prezes Szelięga. W skład zarządu wchodzi pp. Fr. Szelięga prezes, A. Kurzyński, wiceprezes, Beyger — sekretarz, Zygmunt Ciemielewski — zast. sekretarza oraz kronikarz, Koźmiński skarbnik, Biały — kapitan, A. Kamprowski — gospodarz.

W wolnych głosach powiadomił prezes p. Szelięga wszystkich obecnych, że Klub Sportowy „Pomorzanka“ został przyjęty do Związku i jest klubem związkowym.

— **„Pepege“ Wąbrzeźno — K. P. W. Grudziądz** 2:1 (0:1). W ubiegły czwartek tut. Ks. S. „Pepege“ rozegrał towarzyski mecz w piłkę nożną z Kol. Przyp. Wojsk. Grudziądz, wygrywając w stosunku 2:1.

Jedenastka „Pepege“ wystąpiła w osłabionym składzie bez swego lewo-skrzydłowca Gronowskiego, a pomimo tego przez cały czas gry, miała przewagę nad przeciwnikiem.

Na wyróżnienie zasługuje doskonała gra Pietruszyńskiego a u gości bramkarza. Sędziował bezstronnie i dobrze p. Biały.

Rezultat niedzielnego meczu w Jabłonowie 10:1 na korzyść „Pepege“. Na tak wysokocyfrową porażkę „Białej 11“ przyczyniło się stałe zmienianie pozycji ich graczy i słaba gra bramkarza.

W nadchodzącą niedzielę Zarząd Klubu Sport. przy „Pepege“ organizuje wycieczkę autobusem do Torunia, gdzie między innymi drużyna piłki nożnej rozegra rewanżowy mecz w piłkę nożną z K. P. W. Toruń. Jak wiadomo, wynik pierwszego spotkania w Wąbrzeźnie był 2:2. Zbiórka do wyjazdu przed fabryką o godz. 7,30 rano.

Z EKRANU.

KINO — SŁOŃCE

Pod banderą miłości

Streszczenie: Dwaj marynarze polscy, Fijołek i Smętny, przemycają na statku handlowym, płynącym ze Sztokholmu do Gdyni, młodego włóczęgę, Andrzeja Nowakowskiego.

Na tym samym statku wraca do kraju komandor Hryniewicz wraz ze swoją córką, Marją.

Pewnego dnia Marja, spacerując po pokładzie, wpada do morza, Andrzej nie zastanawiając się, skacze za nią i mimo silnej fali ratuje ją, ku niezmiernej radości strapionego ojca. Komandor w dowód wdzięczności zajmuje się losem Andrzeja i po przyjeździe do Gdyni, umieszcza go w szkole morskiej w Tczewie.

Młody włóczęga, który kocha skrycie piękną Marję, czuje się nieswojo w szkole, w otoczeniu obcych ludzi. Zaczepiony któregoś dnia przez złośliwego kolegę, daje mu odpowiednią odprawę, za co zostaje wydalony ze szkoły.

W tym samym czasie odbywają się zaręczyny Marji z Jerzym Rzęckim, sekretarzem Poselstwa Polskiego w Sztokholmie. Nazajutrz po wydaleniu ze szkoły, Andrzej błądząc koło domu Marji, staje się mimowolnym świadkiem kradzieży przez kobietę-szpiega papierów państwowych, będących w przechowaniu u komandora Hryniewicza. Podejrzanie pada na biednego Andrzeja, który nie jest w stanie wytłomaczyć w jaki sposób znalazł się w pobliżu willi komandora. Andrzej, nie usprawiedliwiając się, rzuca się w pogoń za kobietą-szpiegiem, którą dogania na motorówce na pełnym morzu. Dalsze jego ciekawe dzieje zobaczymy na ekranie.

WIADOMOŚCI Z KOWALEWA

25 LAT POŻYCIA MAŁŻENSKIEGO.

W ubiegłych dniach obchodził tutejszy kupiec, bardzo poważany obywatel, p. Tomasz Łęgowski z żoną swoją Józefą z Wojciechowskich, srebrne go-dy małżeńskie.

Do licznych nadchodzących Jubilatów życzeń przyłączamy się również i zasyłamy serdeczne życzenia, by zacni Jubilaci doczekali się w zdrowiu i szczęściu złotych godów małżeńskich.

Proszę pamiętać

o tem, że już przyjmują listowi i urzędy pocztowe przedpłatę na

„Głos Wąbrzeski“

Wobec doniosłych wydarzeń oczekiwanych w świecie politycznym, powinieneś być poinformowanym o tem dlatego zapisz

„Głos Wąbrzeski“

RUCH TOWARZYSTW.

— **Bractwo Strzeleckie Wąbrzeźno.** Strzelanie wyznacza się na dzień 22 czerwca. Początek o godzinie 3-ciej po południu. Wystrzelane będą: Odznak Wędrowny i premje. Uprasza się o liczne przybycie. Zarząd.

— **Uwaga Szoferzy!** W niedzielę, dnia 22-go czerwca br. o godz. 7-mej po poł. odbędzie się nasze miesięczne zebranie w lokalu p. Traukego, ul. Grudziądzka. Zapłacenie składek miesięcznych konieczne. Mąż zaufania.

— **Towarzystwo Rzemieślników Samodzielnych!** W niedzielę, 22. b. m. o godz. 2-giej po poł. w lokalu p. St. Klimka odbędzie się zebranie miesięczne. Z powodu ważnych spraw, przybycie wszystkich członków pożądana. Zarząd.

— **Zebranie Towarzystwa Ludowego** odbędzie się w niedzielę, 22. b. m. zaraz po niesporach w wikarjówce. Na porządku obrad ważne sprawy. Przybycie wszystkich członków pożądana, albowiem odbędzie się wspólna fotografia Towarzystwa. Fotografia umieszczona będzie w pamiętniku jubileuszowym. Zarząd.

Poniżej podajemy dwa kwity, które prosimy odpowiednio wypełnić i oddać listonoszowi wraz z pieniędzmi, a gazeta regularnie będzie dochodziła.

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiąc Lipiec	1,50	0,20	1,70

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

19... r.

Kwit na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Abon.	Oprocent. i manipul.	Razem
„Głos Wąbrzeski“	Wąbrzeźno	na miesiące Lipiec, Sierpień, i Wrzesień.	4,50	0,60	5,10

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego

Pokwitowanie poczty.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia

— Zebranie Spółki Łowieckiej gminy miejskiej Wąbrzeźno. Zebranie odbędzie się 22 czerwca 1930 r. o godzinie 5-ej po południu w lokalu p. St. Klimka w Ryнку. Na porządku obrad sprawy ważne które przedłoży zarząd. Przybycie wszystkich członków spółki łowieckiej konieczne. W razie nieprzybycia statutowej większości członków, odbędzie się tegoż dnia o godz. 5,30 drugie zebranie, na którym poweźmie się uchwały bez względu na ilość obecnych członków.

Zarząd.

— Zieleń. Zebranie miesięczne Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 22 bm. zaraz po nabożeństwie. Ze względu na wybór delegacji na Walne Zgromadzenie w Toruniu, uprasza się o liczne przybycie.

Zarząd.

KINO — SŁOŃCE

Dziś w sobotę

Pod banderą miłości

Piękny film polski

CZAS ODNOWIĆ

PRENUMERATE

DOKĄD PÓJDZIEMY W JUTRZEJSZĄ NIEDZIELĘ?

Na festyn harcerski do ogrodu p. Twardowskiego — mleczarnia.

Zjazd Strażacki do Strzelnicy Bractwa Strzeleckiego.

Górę Zamkową do łąziarek Związku Inwalidów Wojennych.

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski“ B. Szczuka — Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Baczność!

ZAKŁAD NAPRAWY SAMOCHODÓW

Donoszę wszystkim zainteresowanym, że przy moim zakładzie ślusarsko-mechanicznym otworzyłem również dział

naprawy samochodów

Zakład mój wyposażony w nowoczesne maszyny i narzędzia oraz fachowy personel daje pełną rękojmię za bezbłądną i fachową naprawę wozów każdej marki.

Polecając się łaskawym względom Szan. Publiczności, pozostaje z poważaniem

Br. Grabowski

ul. Przemysłowa — Telefon 115.

UWAGA!

Wszyscy ci, którzy nabyli u mnie

Losy Bractwa Strzeleckiego

muszą ZAMIENIĆ takowe na inne do dnia 28-go czerwca, br. w przeciwnym razie tracą one wartość i za nie później NIE ODPOWIADAM.

Stanisław Chwiałkowski

Wąbrzeźno — Rynek

Szanownemu Obywatelstwu do wiadomości iż w niedzielę, dnia 22. 6. odbędą się

ćwiczenia konkursowe o nagrody

Ochotn. Straży pożarnych całego powiatu początek o godz. 6 rano, zakończenie o g. — 6 wieczorem i rozdanie nagród —

W Strzelnicy Bractwa Strz. po południu

koncertuje orkiestra strażacka GOSPODARZ

Przetarg przymusowy

Dnia 23, 6. 30 r. o g. 2 po poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego największej dającej mu za gotówkę u p. Antoniego Rudnickiego w Gzikach

14 tuczników, fortepian, kanapę, 2 fotele, stół i lustro.

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

KUPUJCIE NOWE FORDY

Nie ulega wątpliwości, że nowy Ford Model „A” jest najbardziej wypróbowanym wozem obecnej chwili i największą na rynku samochodowym wartością w stosunku do ceny.

Spytajcie się tych, którzy nim jeżdżą

J. Klein, Tzew ul. Hallera

Dobrze, SZYBKO, Tanio,

gola i strzygą włosy (elektr. maszynką)

w zakładzie fryzjerskim

CZESŁAWA KULPIŃSKIEGO

Kościszki 1

Baczność!!

Aparaty

radjowe

i lampy

światowej sławy TELEFUNKEN jakoteż

Aparaty Marconiego, lampy Philipsa, Prostowniki Anodowe, Akumulatory, części składowe

Dziennie świeże

baterje anodowe — rowery światowej marki i części

Polecam w wielkim wyborze po niskich cenach, na dogodnych warunkach.

Fr. Biały, Wąbrzeźno, Kolejowa 79 Skład zegarmistrzowski-złotniczy

ROWERY

maszyny do szycia, wierzki i wszelkie części zapasowe do takowych

Opory, akcesoria i części zapasowe do samochodów.

Wszelkie oliwy i smary Specjal.: oliwa samoch. Galanterja żelazna.

Warsztat reperacyjny. Bardzo niskie ceny — Obsługa rzetelna i fach.

J. GERKE Wąbrzeźno, ul. Kościszki 7

Tylko 1,20 zł

kosztuje ONDULACJA.

Strzyżenie włosów 80 gr.

w nowoczesnym zakł. fryzjerskim.

Czesława Kulpińskiego

Kościszki 1.

Motocyki

Indjan Scant

w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż

F. BIAŁY

Wąbrzeźno, Kolejowa 79

Ządaj

wszędzie

GŁOS WĄBRZESKI

Samochód

Mathis, 6 cyl. model sportowy w dobrym stanie sprzedam z powodu wyjazdu zagranicę

za 2.000 zł.

za minimalną wpłatą ca. 300 zł. i ratafną spłatą do 12 miesięcy.

Reflektanci poważni zechcą podać adres do 25 bm. do Redakcji

„Głosu Wąbrzeskiego“ pod nr. 800

Po użyciu kremu

HALINA

piękną będziesz — jak malina Najlepszy środek na pęgi i nieczystości skóry.

Cena zł 1,— i 2,50

Do nabycia w

Drogerji pod Lwem

wł. J. PRUCHNIEWSKI

Rynek 2 Tel. 13

Dziewczyna

do wszelkich prac domowych, która umie gotować, może się zgłosić

Wolności 49 II.

KINO SŁOŃCE KINO

HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w piątek, d. 20 bm. o godz. 8⁴⁵ wiecz.

Rewelacyjna premiera dramatu morskigo p. t.

Statek komedjantów

czyli „OKRĘT POKUSY“

w roli tyt. ubóstwiany Józef Schildkraut, oraz Laura la Plante, Jane la Verne i tysiące statystów

Nadprogram: Wesola farsa

W sobotę, dnia 21 bm. o godz. 8,45 i w niedzielę, dnia 22 bm o godz. 6,30 i 8,45 wieczorem.

Król ekranów polskich

ZBYSZKO SAWAN

Ukaże się jako bohaterki marynarz w filmie morskim pt.

Pod banderą miłości

następny program Ogród Allaeha w roli gł. IWAN PETROWICZ.